

Obsah

1. OBECNÁ ČÁST	9
1.1. Úvodní poznámky, vymezení pojmů a náplně příručky	9
1.2. Zdravotnický význam alimentárních infekcí u nás i ve světě	12
1.3. Etiologie infekcí trávicí soustavy	16
1.4. Praktický lékař při ochraně společnosti i jednotlivce před šířením střevních infekcí	19
1.5. Co usnadňuje či znesnadňuje vznik střevní infekce	20
1.5.1. Individualita a věk, stav imunity	20
1.5.2. Velikost infekční dávky	21
1.5.3. Acidita žaludečního obsahu	23
1.5.4. Stav fyziologické střevní mikroflóry	23
1.5.5. Střevní motilita	24
1.6. Hlavní příznaky infekcí trávicí soustavy	25
1.6.1. Průjem, nauzea a zvracení	25
■ Definice průjmu	25
■ Mechanismy vyvolávající průjem	27
1.6.2. Systémové důsledky průjmu a zvracení	30
■ Několik faktů z fyziologie	30
■ Příznaky dehydratace	33
1.7. Přístup k pacientovi	34
1.7.1. Posouzení stavu nemocného	35
1.7.2. Laboratorní vyšetření	39
■ Orientační vyšetření stolice	39
■ Mikrobiologické a parazitologické vyšetření stolice	41
1.7.3. Zhodnocení inkubační doby a vedoucího příznaku	43

1.8. Obecná terapie	46
1.8.1. Léčba dehydratace	46
■ Rehydratace	46
1.8.2. Neantibiotická farmakoterapie	51
■ Antiemetika	51
■ Látky omezující střevní motilitu	52
■ Střevní adsorbencia	53
■ Halogenované oxychinoliny	53
■ Soli bismutu	54
■ Jiné léky	55
1.8.3. Antibiotická chemoterapie	56
■ Kdy je antibiotikum indikováno?	58
■ Výběr antibiotik	58
1.8.4. Dietní opatření	60
1.8.5. Probiotika v profylaxi a terapii průjmu	61
1.8.6. Průjmové onemocnění a vliv jiných léků	63
1.9. Specifická profylaxe	64
2. SPECIÁLNÍ ČÁST	65
2.1. Akutní gastroenteritida – obecný přehled	65
2.2. Infekční gastroenteritida vyvolaná specifickými původci	69
2.2.1. Infekční gastroenteritida vyvolaná enterotoxickými původci	69
■ Stafylokoková enterotoxikóza	69
■ Enterotoxikóza vyvolaná <i>Bacillus cereus</i>	70
■ Enterotoxikóza vyvolaná <i>Clostridium perfringens</i>	71
■ Enterotoxigenní <i>Escherichia coli</i> (ETEC)	72
■ Verocytotoxigenní <i>Escherichia coli</i> (VTEC) ...	73
■ Cholera	75
2.2.2. Infekční gastroenteritida vyvolaná invazivními původci	77
■ Salmonelóza (kromě břišního tyfu a paratyfů)	78
■ Shigelóza	80
■ Kamylobakteriόza	82
■ Infekce vyvolaná enteroinvazivní <i>Escherichia coli</i>	84

■ Améboza	84
■ Jiné enteroinvazivní infekce	88
2.2.3. Infekční gastroenteritida – ostatní	89
■ Virová gastroenteritida	89
■ Kryptosporidióza	92
■ Cyklosporóza	93
■ Giardióza (lamblióza)	94
2.3. Průjem a kolitida v souvislosti s léčbou antibiotiky	96
2.4. Systémové alimentární infekce, které se mohou projevit průjmem	100
■ Břišní tyfus	100
■ Paratyfy A a B	102
■ Listerióza	102
■ Yersinióza	104
■ Anisakióza	106
2.5. Alimentární intoxikace	107
2.5.1. Chemické otravy	108
2.5.2. Syndrom čínské restaurace	109
2.5.3. Syndrom makrelovitých ryb	110
2.5.4. Otravy z rybího masa	111
■ Otravy z masa sladkovodních ryb	111
■ Otravy z masa mořských ryb	111
2.5.5. Onemocnění po požití masa bezobratlých (ústřice, slávky aj.)	113
2.5.6. Otrava botulotoxinem (botulismus)	115
2.6. Průjmy cestovatelů	117
■ Jak lze cestovatelské průjmy ovlivnit?	120
■ Chemoprofylaxe	122
■ Co dělat při onemocnění?	124
■ Průjmy v souvislosti s cestováním, vyvolané jinými původci	126
■ Kde je možné najít poučení o infekcích v souvislosti s cestováním včetně informace o aktuálním stavu	127
2.7. Sexuálně přenosné střevní infekce	128
2.8. Průjem a zvracení vyvolané léky	129
2.9. Střevní forma antraxu	130
2.10. Diferenciální diagnostika průjmových onemocnění	133

3. ZÁKLADNÍ INFORMACE O BEZPEČNOSTI VODY A POTRAVIN	141
■ Opatření k ochraně rizikového pacienta před střevní infekcí	141
■ Koho je třeba před alimentární infekcí především chránit?	142
■ Čeho by se měli vyvarovat jedinci se zvýšeným ohrožením	142
■ Co lze považovat za bezpečné?	143
■ Co je třeba v předcházení alimentárním infekcím dále sledovat?	144
4. CHRONICKÝ PRŮJEM	148
■ Klinické formy	148
■ Diagnóza	149
5. ZDROJE INFORMACÍ NA INTERNETU	151
6. PRÁVNÍ ASPEKTY	153
LITERATURA	155
REJSTŘÍK	159